

своята Болгарска аритметика, Бѣскѣицъ 1845 год., той засѣга въпроса за българскитѣ нарѣчия и настоява за единъ общъ книжовенъ езикъ, който да се издига надъ отдѣлнитѣ говори и тѣхнитѣ различия и да споява източното говорене съ западното. Къмъ западнитѣ езиковни области Сичанъ Николовъ поставя Софійско, Видинско, Нишко и Македония. Като говори за най-типичния бѣлѣгъ на българския езикъ, именно членътъ, който отличава тоя езикъ отъ всички други славянски езици, които нѣматъ членъ, Николовъ бѣлѣжи: . . . Подобно и мнѣцинтесѣ членове не са единъ видъ. Бѣ въсѣ Македоніа обикнѣватъ членъ е кадѣ Охрида отъ. Бѣ Болгаріа въ Нишко, Софійско, Видинско, въ Терново и по селата които са отъ Орѣховица на долѣ, въ Рѣсчѣкъ сосѣ селата, Шѣменъ сосѣ селата и прѣ. обикнѣватъ членъ о: презъ планината, Кърк-клисійскитѣ села и прѣ. подобно членъ о. Отъ двете страни въ предножіѣта на Стара планина до Искаръ и въ полето Гвишовъ, Никополь, Плевенъ, Ловечъ, атъ произносатъ. Бѣ Тракіа въ полето, западната страна всичката, Помаците по Доспатската планина иматъ член а, изъ дрѣгата страна Помаците въ Македоніа иматъ членъ о (стр. VI).

1846 г.

№ 136.

Кюстендилъ.

Прѣзъ 1845 г. цариградскитѣ патриархъ назначилъ за кюстендилски митрополитъ Дионисия, погърченъ албанецъ. Епархията обнемала Кюстендилската околия, Радомирската, Кочанската, Кратовската, Щипската и Срѣддорѣшката покраина (между р. Пчиня и Крива). Въ началото на слѣдната 1846 г. владиката събралъ първенцитѣ и духовенството и рѣшили да се съгради въ сѣдалищния градъ на епархията по-голѣмо училище, дѣто да се подготвятъ и по-възрастни юноши за граждански или духовни нужди. Учението трѣбвало да се води главно на мѣстния български езикъ. Въ изработения правилникъ за училището е прѣдвидено, напр. за учителя, да се покорява на архиерея, да пази наредбитѣ на източната църква, „да прилѣжава, елико възможно, да ги учи (дѣцата) да прочитатъ церковни книги, писание, аритметика, священный катихизисъ, история и елика другая, що ползува юношеството на Болгарско. Понѣкогажъ да ги обучава и на прочитание